

BAJAI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 280 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Még valami a csendes évfordulóhoz

Soha, de soha nem tudok meg békülni gondolataimmal, mikor a posztógyár füstnélküli, karsu kéményét látom. Ezentul hiányzik meg valami, hiányoznak esténként azok az égő tűzszemek, melyek a gyár ablakaiban gyultak ki még abban a szerencsésebb időszakban, amikor ott vígan pezsdült az élet.

Ma már semmi sincs ebből az életből benne. A hangtalanná vált drága gépezetek jobban és gyorsabban pusztulnak, mint amikor állandóan működtek. Itt ágaskodik azután elem egy hatalmas miért? és ez a hatalmas miért mindjobban megéri bennem azt a gondolatot, hogy ennek a gyárnak igenis lenne jövője, ha a kormány is úgy akarna. Ma a kormány feje tekint esdő szemekkel, de már, már villámot tekintettel is a mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem. Hol ennek, hol annak, hol amannak nyújt a kormány egy-egy morzsát. Itt ütközik ki belőlem azután az a gondolat, hogy mert ne nyújthatna valamit a posztógyárnak is? A gyár üzeme helyezése nagyobb súlyal bírna, mint a jelenleg folyamatban lévő Kamarásduna ásatási munkálatai, hogy mennyivel érne többet azt összehasonlítás véget egymás mellé sem lehetne állítani.

Am maradjunk csak a megkezdett uton, nézzük hogyan, miképpen segíthetne a kormány a posztótar súlyos helyzetén? Mondjuk, hogy megvásárolná és saját kezelésében indítaná meg az üzemet. Erre bizonyosan felhőrdülne a szövőipar nagyérdemeltége, látva az állami verseny megindulását. Egy ilyen lépés nagyon is kívánatos lenne, mert ezáltal bizonyára hamarabb eldőlné a gyár sorsa. Azután ha állami kezelésben maradna az, úgy egy pillanatra sem kellene tartani attól, hogy megbukik, vagy csődöt mond, természetesen csak akkor, ha szakképzett egyének felügyeletére lesz bízva az üzem. Az állam, mint gyártulajdonos, saját kezelésében állíthatná elő posztó szükségletét, amint saját kezelésében vereti pénzét.

Ugyebár milyen szédítő táplálék adódik itt a gondolatnak, az állami szükséglet kielégítésénél. Azt hiszem és nem is csalódom ha azt állítom, hogy az az egy gyár éjjel nappali üzemmél sem lenne képes ellátni az állami szükségletet. Gondoljunk csak

a véderőre, azontul a csendőrség, rendőrség, pósta, államvasut, mind itt szerezhetné meg a kellő posztóanyagot, takarókat stb. Ugyebár ilyen körülmények között és ilyen alapon semmi kockázatnivalója sem lenne az államnak, ha megvásárolná a gyárat. Ha ez megtörténne, meg más előnyhöz is jutna az állam, pontos adatai volnának arról, hogy egyméter posztót, vagy finom szövetet hogyan lehet forgalomba hozni tisztességes áron? Lam ez is egy súlyos kérdése mai nyomorúságnak, milyen üdvös hatása lehetne

ennek is, nagy általánosságban.

Ilyen irányu kezdeményezésre kellett volna felhívni a napokban itt járt Va kó Lajos országgyűlési képviselőnk figyelmét, ebben az iránybarkellene egy alaposan megokolt kezdeményezést megindítani, hátha eredménnyel járna a megindított küzdelem. Az ilyen irányu kezdeményezést, ha az illetékes egyének utján indul meg, senkinek ártalmára nem leszen, ellenben remény gyujt ott, ahol a remény pisla, mécssei már kialvófélben vannak.

K. V.

A kamara feloszlataása előtt A kommunisták és a parlament váltóláza Franci- országban

A francia politika ingatag halálismertéről csütörtökön eltarokodott a Steeg-kormány is. Ez a kabinetbukás már csak közderültséget keltett, pedig rendkívüli jelentősége van azért, mert a baloldali Steeg-kormányt utolérte a jobboldali Tardieu garnitúra sorsa: befejeződött a korrupció mozarába, amely most a buzaárak felhajtásánál tört fel. A csütörtöki szavazás bebizonyította — jegyzik fel a politikai krónikások — hogy a jobboldal és a baloldal erőviszonya csaknem egyenlő. A számarány korlátlan lehetőséget nyitott a kommunisták aknamunkája és manőverei előtt. A szocialista Papulaire keserű szemrehányásokat tesz a kommunistáknak, mert a Steeg-kormány-

nak, amely két társuk szabadon bocsajtását lehetővé tette, alattomos módon mondottak köszönetet azért, hogy a döntésnél ellene szavaztak. Pedig a bolsevikiek csak mesterien alkalmazták ismert stratégiájukat, amely szerint hol a jobboldallal, hol a baloldallal keverik voksaikat, egyiket is, másikat is kompromittálják e fegyverbarátsággal és azután leterítik.

Párizsból egyébként azt jelentik, hogy a válság megoldásánál igyekezni fognak minden belső kérdést félretenni, mert így parancsolvák ezt a külpolitikai érdekek. Eredménytelenség esetén feloszlattják a kamarát.

Megszólat Zsivkovics is

A szerb kormány eddig csak a vele érdekösszekötötésben álló külföldi sajtóban cáfolta a belgrádi válsághireket. Pénteken este végre megszólat Zsivkovics és a „belgrádi hivatalos hely” is és a maga önértetes, de annál ügyefogyottab módján festi rózsaszínűre a diktatúrás konszolidációt és a jugoszláviai népek börtönének állapotait. A miniszterelnök szerint nyomorult és perfid az a kampány, amelyet Jugoszlávia ellen folytatnak abban a pillanatban amikor annak politikai, gazdasági és pénzügyi viszonyai teljes rendezés előtt állanak. A diktator ügyetlen politikus és elszólja magát, amikor

azt mondja, hogy viszonyok teljes rendezés előtt állnak. Csak „előtt!” Az ország viszonyainak rendezésére irányuló törekvéseinket — így folytatja — Jugoszlávia polgársága és a legnagyobb meglepéssel veszi tudomásul, mindenki az ország konszolidációján dolgozik. Tulrendezik, tulkonszolidálják a szerencsétlen Jugoszláviát. Csak az ellenség által megfizetett, hazaáruló emigránsok terjesztenek rémhireket a külföldön Zsivkovics szerint. Ha ezeket az emigránsokat kezelés alá vehetnék a belgrádi „Glavnyacsa”-ban, akkor tisztára rend és csend lenne Jugoszláviában.

A frontharcos-nap hirei

Bács-Bodrog vármegye és Baja város Frontharcos Szövetsége január 25-én, vasárnap hősi halottainknak tisztességadást, este 8 órakor a nagyközönség részére hazarias estélyt rendez a Központi Szállóban.

A frontharcos napra következőket közöljük:

1. Szombatig bezárólag elővételben jegyek kaphatók Kocsis Károly körzettszínél (Sz. Antal-u. 61., Wagner-féle könyvkereskedésben (Főutca), Szabó Ferenc épület- és butorósztalosnál (Kossuth-utca és Barcs-utca), a „Mi Boltunk”-ban és ifj. Cserba György fűszer- és csemegekereskedésében (Erzsébet királyné-utca)

3. A színházteremnek 2 nappal előbb való befűtésére minden intézkedés katonás pontossággal megtörtént.

4. Az esti előadásra a bejárat a kávéház aytaján át.

5. A nőket kérjük, hogy lehetőleg magyar ruhában megjelenni szíveskedjenek.

6. A déli 12 órai ebédre a jelentkezéseket már csak Kocsis Károly körzettszínél vesz át (lev. lapon is) szombat délig.

7. Műsorunkat egy hét múlva február hó 1-én este megismételjük.

8. Ugyanaznap a bajai frontharcos szövetség gyűlést tart.

9. A Frontharcos-nap jegyirodája: Bors és Társa, Prohászka-utca 3. Kocsis Károly. Telefon 159.

10. Vasárnap délután 3—5-ig is kaphatók jegyek a Központi szállóbeli színházi pénztárnál.

Hazafias üdvözlettel a Rendezőség.

— Meghalt Bajai Péter, a legöregebb városatyja. Tegnap, pénteken délután fél kettő órakor meghalt Bajai Péter Baja város legidősebb embereinek egyike, aki a város közéletében hosszú évtizedek során jelentős szerepet töltött be. A 89 esztendőes Bajai Péter Baja város törvényhatósági bizottságának legidősebb és örökös tagja volt. Örökös dísztagja volt egyuttal „Tóth Kálmán” Polgári Kaszinónak is. Bajai Pétert igen gavalléros gondolkozású egyéniségnek ismerték. A rendíthetetlenül magyar kuruc érzelmű öregúr ugyszólván végigélte Baja város újabb fejlődés történetét, majdnem minden jelentősebb mozzanatában résztvett és mindenütt őszinte megbecsülést szerzett magának. Halála szinte az egész vármegyében osztatlan mély részvétet kelt. Kiterjedt rokonság gyászolja elhunytát. Holttestét a Kálvária kápolnában ravatalozták fel s ugyancsak az ott levő temetőben, a Bajai család sírboltjában helyezik örök nyugalomra. Temetése holnap, 25-én délután 3 órakor lesz.

Beszéljünk magyarul!

Új sorozat. 14.

A németes iskolamódok száznéhány esztendeje a nagy nyelvújítás idején burjanoztak fel. Maga a vezer: Kazinczy Ferenc adott rá nagy buzgóságában tekintetes példákat. Nem ártallja például ezt a felköszöntést: *Hoch Eymont, hoch!* — így fordítani: *Fenn Eymont, fenn!* Vagy: *Hold ki urad egészségét!* (Bring die Gesundheit deines Herrn aus!) Ami egyszerűen ennyit jelent: Igyi urad egészségére! Ezt is nálá olvassuk: *Hány a harang?* (What is the clock?) E helyett: hany óra? Egyébként sok magyar ember ma sem akarja meg tudni, hogy az angol *clock* meg a német *Glocke* nemesak harangot, hanem csengőt is jelent, és azt sem, hogy a magyar ember harangot csak a toronyban ismer. Ezért iratja egyik-másik orvos meg patikus nagy büszkén kapujára a gomb fölé: *Éjjeli harang* (Nachtglocke.) Mit szólnak a többi lakók az éjjeli harangzúgásra? Ma íme ezek a hibás szólások következnek:

5. Vétkezik édes magyar nyelve ellen, aki *súlyt fektet* valamire (Gewicht legen.) Aki mindenáron *súlyozni* akar, ne fektesse, hanem *vesse* a súlyt, de inkább *tartsa fontosnak*, *fordítson rá gondot*, *adjon rá sokat*, *emelje ki*. Pl. Súlyt fektetek arra, hogy te is felszólalj a gyűlésen, — helye en: fontos-

nak tartom azt, hogy . . . sokat adok arra, hogy . . . súlyt vetek arra, hogy . . .

6. Éppen így vétkezik, akinek *szívén fekszik* masnak a baja. (Es liegt mir am Herzen) *Horája* inkább *szívén* a mas baját, mint Aranyunk mondatja Matyasanyjával: Szívemen hordom én a te hazatérted!

7. Hibazik, aki *igénybe vesz* és *igényt tart* valamine. Ha a kórságos *igény* szó meggyökereedett is már nyelvünkben (noha a *jog, jogcim, jogosultság, követelés* szavak legtöbbször helyettesíthetik) — német mintára ne alkossunk vele lehetetlen szólásokat: in Anspruch nehmen. A érheben. Senki sem *tarthat igényt* a meghívóra, hanem *számot tarthat, jont formálhat rá*. A kérelmező *ne vegye igénybe* a fő span partfogát, hanem *partfogásért, sziveségért forduljon* hozzá. E sok jó tanács m girása nem *veszi igénybe* sok időmet hanem bizony elég *időmet lefoglalja*.

8. Vétkezik édes magyar nyelve ellen, aki képes örökösen képtelenül *képezni*. A német *bilden* igével kapcsolatos szó-lásokat nem szabad *képez* igével fordítani, mert *képez* szónak soha nincs: *tesz, alkot, van* értelme, hanem ezt jelenti: *kiképez, formál, alakít, művel*. Például jök e mondatok: ez az iskola tanítókka képezi növendékét, a szobrász nemes ércből képezte ki a költő alakját. (Ezért *képzőművészet* a szobrászat, fe tészet) De rút szolgál fordítás az ilyen beszéd: *ez képezi a beszéd tárgyát*, e helyett: *ez a beszéd tárgya*; iparosok és kereskedők *képezték társaságát*, helyesen: *tették, alkották*; az iskolásfiúk *sófalat képezték*: *sófalat álltak* Tizenkét kendő *képez egy tucatot*: egy tucat vagy *tesz* egy tucatot. *Fejtegetéseimnek tárgyát nem képezi a helyes magyarság*, hanem *teszi, alkotja*, *leegyszerűbben és legvilágosabban: fejtegetéseim tárgya a helyes magyarság*.

ber kinyit egy napilapot, folyóiratot, orvosi újságot, mindenütt szembeötlő a magyarság nagy problémája, a tuberkolózis. Ha beül az ember egy kórházi rendelőbe, vagy felvetteli irodába, azt látja, hogy úgyszólván a betegeknek több mint fele valamiféle tuberkulotikus megbetegedésben szenved. Pedig milyen sok-sok másféle betegség van. Az orvos tanulmányai alatt megdöbbenve látja, hogy a legnehezebb feladatot a tuberkolózis fogja majd eléje állítani. És ha az orvos kikerül falura, szinte kétségbeesve tapasztalja, hogy betegeknek legalább kétharmada tényleg fertőzve van tuberkolózissal.

A magyar alföld leggyakoribb betegsége a tuberkolózis, az orvos számára az a legmegdöbbentőbb, hogy az emberek mennyire nem törődnek, mennyire semmibe veszik ezt a nemzeti létünket fenyegető betegséget. Hazánkban száz magát egészségesnek vélt ember közül, kettő tüdővész. Ezer élő közül magyarországon évente kettő hal meg tüdővészben, ami közönséges beszédre átfordítva azt jelenti, hogy ha egy ember átlagos élettartamát 60 évnek számítjuk, akkor minden 9 ik magyar ember tüdővészben hal meg.

Ha tovább nézzük a statisztikát, akkor azt tapasztaljuk, hogy a 20-ik és 40-ik életév közt, mikor legkevésbé az elhalálozás, akkor minden második emberhalál oka; a gümőkór. E betegség hatalmas elterjedését egész Európában már 1901-ben azzal bizonyította be Naegeli, hogy kimutatta minden felboncolt hullában a tüdőben a gümőkóros fertőzést. Ezt a megállapítást azóta számos bel és külföldi szak tudós megerősítette. Pedig a tuberkolózis veszedelme ellen csak úgy lehet felvenni a harcot, ha minden egyes ember ismeri a betegség

Egy-kétszóagümőkórról

Irtá: Dr. Blitner József orvos. Hercegszántó

Trianon és a világháború magyar pusztításával felér, sőt vetekszik az a magyar irtó veszedelem, melyet az orvosi tudomány tuberkolózisnak-gümőkórnak nevez. Ez a veszedelem sokkal toka órább mértékben veszélyezteteti nemzeti létünket, mint a világháború haláttalan véráldozata, Trianon emberteinek békéje, mert

ezek már elmúltak, latjuk és tudjuk, hogy mégis feltámadunk az ellenségünk által ásott sírból, de a tuberkolózis itt van, itt maradt, irtja, tizedeli pusztítja a magyart. Elpusztítja az előket, munkaképtelenné teszi az egészségeseket mintegy új világháború, mely a magyar falu népét pusztítja egyedül. Ha az em-

A CIGÁNY . . .

Irtá: Kazay László

Nem is jól irtam, hogy: A cigány, mert úgy kellett volna írnom, hogy: A Cigány. Hiszen neki is dukal a nagy cé-betű, tekintettel arra, hogy Cigány volt a becsületes keresztneve, ha nem is tartottuk soha keresztvizre s ha mindjárt csak konyhás malac volt is.

Ujévre rendesen kaptunk egy-két malacot, sohase kellett vennünk. Ez már úgy kijart nekünk, mint Breitfeld szomszédától a pászka husvétkor, meg Sonkolyéktól a gomolya nyáron Köztudomasu, hogy az ujévi malacnak az a rendeltetése, hogy ujév napjára szép pirosra, ropogósra süljön a bőre, hogy ő nyissa meg a pecsenyék sorát az új esztendőben.

Az ujévi malacokat előlünk, a gyermekek elől rendszerint eldugták, mert igen szerettünk velük játszani s pár óra alatt annyira megkedveltük a kis göndörszörű, rövid orru jószágokat, hogy óriási bögéseket vittünk véghez, mikor leszurták őket. A malac sivitott, mi meg sirtunk, mert nagyon sajnáltuk. Egyszer a nagybátyámnak három nappal ujév előtt valami dolga akadt nálunk a városban, hát egyuttal magával hozta az ujévi konpententiánkat is, malacot, egy kedves feketefoltos, négyhetes apróságot.

A jövevényt a fekete foltjai után elkereszteltük cigánynak. Másnap reggel már egy órával korábban keltünk, csakhogy a Cigánnyal jatszassunk. Minden elképzelhető dologgal kedveskedtünk neki, a tejtől kezdve a vízbemártott cukorig. Azért martottuk gondosan vízbe a kockacukrot, mert másképp nem tudta volna elfogyasztani.

Három nap hosszú idő, még is úgy elrepült feletünk mintha csak három óra lett volna. A harmadik napon már úgy megbarátkozott velünk a Cigány, hogy úgy szaladt utánunk, mint egy kis kutyá. Örömmünkre azonban ürömtől öntött az a gondolat, hogy Cigánynak legkésőbb ujév reggelén be kell tejezni földi pályatutasat. Összebujtunk, tanakodtunk, mitévők legyünk, hogy kéne Cigány életét meg emeni, földi pályáját prolongálnunk. Az egyszerű kérés és könyörgés tudtuk, hogy nem használ, máskor se hasznait, sőt Pál az apánk hajduja, amikor egy ujévi malac él téert könyörögtünk, nagy harcra bajuszán egyet rántva flegmatikusan megjegyezte, hogy hát mért nem lett püspök s azzal vette elő a hosszú és hegyes éles kést.

A sárga szurkot már törték, amelylyel a szörét szokták a malacnak behinteni, hogy könnyebb legyen megtisztítani és a szuroktörés egész

az agyvelőnkig hatott. Elérkezett a végzetes ujév reggele. Pál benyult a nagy ferslogba, hogy kivegye a Cigányt. De nini, mi az? Hol van a kis fekete rőfögő jószág? Nincs sehol. Csak nem vészett el? Hiszen ilyesmi még nem történt meg. Keresik, kutatják mindenütt, feltorgatják az egész házat, de sehohal találmak. Elvészett-e? Ellopták-e? Tanakodtak rajta. Elég az hozzá, hogy nem került elő a Cigány s mivel akkor éppen ezt az egy malacot kapuk, hat már uglátszott, hogy malacpecsenye nélkül kezdjük meg az ujevet, ami elvégre nem nagy szerencsétlenség lett volna.

Ujév után feltűnt édesapánknak, hogy nagyon sokat járunk át a Sonkoly bacsikhoz, Sonkoly bácsi a tekintetes vármegyét szolgáltá árvaszéki ülnöki minőségben, de volt még neki kint Nyéken egy kis akvar-kaja, amely a háztartást lisztel, zsirral, baromfival, gomolyával, ujévi malaccal, megymással ellátta. Nagy portája volt s bár a város fő utcájának a folytatását képező Hunyadi utcán lakott, a telkén gémeskut volt, két tehén járt ki a portáról legelőre s egypár hizót is tartott.

Minket, gyermekeket rendkívül szeretett, mert az ő gyermekei már felserdültek s kirepültek szanaszét a világba. Mivel apám is a tekintetes vármegyét szolgáltá, meg egy poli-

tikai hitvalláson voltak, meg szomszédok is voltak, hát igen összebarátkoztak. Többet is ér a jó barátság a tessék-lássék rokonságnál. Téli esteken, hol Sonkoly bácsi jött át hozzánk tarokkozni, hol apám ment át hozzájuk s egy kis gyenge szóadás nyéki, meg daróci mellett tizenegy óráig kergették a pagátot, meg a huszomegyest. Éppen azért, mivel a két familia ilyen jóban volt egymással, nem tűnt fel eleinte, hogy mindig a szomszédból bujtunk elő, mikor kerestek bennünket. De mivel minden szabad időnk ott töltöttük édesanyám elővette Treszka nénémét és azt kérdezte tőle:

— Mi az ördögöt kerestek ti örökösen ott Sonkolyéknál?

Treszka néném hosszú szempilláját letelé irányítva mélyen hallgatott. Egyszer tetten ért édes jó anyánk bennünket, amikor édesmaradékokat csomagoltunk az Egyetértésbe, amely terjedelménél fogva erre kiválóan alkalmas volt. Jött az inkvizíció, de mi hűségesen állottuk. Hgzudni nem mertünk, de az igazat megmondani még kevésbé, hát konokul hallgatunk. A vallomást megtagadni elvégre joga van a vádlottnak és szerencsénkre erősebb kényszer rszközöket nem alkalmaztak ellenünk abból a célból, hogy vallomást csikarjanak ki belőlünk, hanem tiszteletben tartották a minket még a bűnvádi per

lényegét és a védekezési módját. Ezért nem hiábavaló munkának tartom, ha lehetőleg röviden meg tárgyaljuk a tuberkolózis problémáját.

A gümőkórt a Koch által felfedezett gümőkór bacillus okozza, ez a bacillus végtelen kicsi, nagysága milliméternek mintegy 1000 red része, tehát csak mikroszkóppal látható meg. Ez a végtelen kicsiségű kór- okozó bejutva a szervezetbe, azt megbetegíti, s így létrehozza a gümőkórt. Hogy juthat be a szervezetbe a gümőkór bacillus? Igen sokféleképpen, de a behatolási kapuja ugyyszólván minden esetben a száj és az orr. Bejuthat a gümőkór a szervezetbe először: belégzés útján. Ugyanis a levegőben millió és millió por és vízcepp lebeg, s ezeken a cseppeken rajta ül a gümöb bacillus, ha most mi ebből a levegőből belégzünk, természetes, hogy magunkba szívjuk a gümőkór kórokozóját. Másodsor: az étel és kezünk által. Az ételre, kezünkre rászálló por legtöbb esetben tartalmaz gümöb bacilust, így természetesen, ha kezünket és élelmiszereinket nem tartjuk tökéletesen tisztán, a szószeros értelmében megesszük a gümőkór kórokozóját és megbetegítjük magunkat.

(Folytatjuk)

Hogy a hétköznapokból ünnep lehessen!

Irta: Vojnits Pongrácz.

Elmondotta a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége bajai csoportjának a „népkönyha” céljaira tartott műkedvelő előadásán: Vojnits Márta.

Oh, Kedves Közönség! Figyelő földszint, diszes páholysor, jókedvű karzat, tudod e, tudjátok-e, hogy valóra vált álom vagytok? Oh Kedves Közönség, . . . a Te visszafoj-

tott lélekzedet csöndjét, a Te hallgatásod áhitatát, a Te tenyered tapsát álmodják a költők és színészek. Érted van az alkotás minden láza. Búszkeség és ömiprás, reménykedés és kétségbeesés, gondolsz e rá, hogy a Te egyetlen mosolyodért zengenek százszintű szavak, fordulnak bánatos életek öröme, együttérzésed, mosolyod bő jutalma a magányos éjszákák gyötrődésének, sivar és csillagatlan életeknek. A Te szemed csillogása egyetlen tükre az író, a színész tükörre vágyó arcának. A Te tapsod vigasztaló visszhangja elhangzott igéknek . . . zokogásnak . . . ujjongásnak.

Oh, Kedves Közönség, a mai este különös este. Ma a szerző névtelen, háttérben marad, a színesek ismeretlenek. Mosolyodról, tapsodról lemondanak és kérnek

jól ügyelj, lelkes légy, add oda magad, . . . a legáhitatosabb arcod keresd elő, a leglátóbb szemed és láss. Láss tul ezen a színpadon, ezen a bájos játékon, s köszöntsd mosollyal, tapsal azokat, akikért itt a játék játszódik, a muzsika hallik, öröm és igazság léssen: köszöntsd örömmel a szegényeket.

Ma több vagytok a költők valószínű álmanál, a színészek áhitott örömenél, több, másabb . . . most Ti vagytok az ajándékos szeretet, az adórészvét, az együtt örülő testvér. Derűd, mosolyod, örömed, tapsod: a szeretet meleg üzenete.

Muljon szíved fásult közönye. Kérlek, derülj fel, mosolyogj, neved, szeress, — hogy a hétköznapból ünnep lehessen!

Tapasztalatok az ifjúság egészségügyéről Szülői értekezlet a női felső kereskedelmi iskolában

A női felső kereskedelmi iskola fizikai előadó termében értékes és érdekes előadásra gyűltek össze az iskola tanulóinak szülei és az intézet tanártestülete f. hó 22 én d. u. 5 órakor.

Dr. Kereke György igazgató meleghangú, közvetlen üdvözlő szavai után Versényi Jenőné dr. tisztii főorvos tartott előadást a tanulók egészségügyéről szerzett tapasztalatairól. Mint az iskola egészségügyi tanára és iskola orvosa pártatlan lelkiismeretességgel és gondossággal hajította végre a kultuszminiszterium ama legutóbbi egészségügyi rendelkezését, hogy a tanulók megvizsgálandók a tüdőgümőkór ellen való védekezés szempont

jából. Az orvosi hivatás teljesítésébe sokat vitt bele az anyai szív munkájából is, amikor elhatározta, hogy a tudás komolyságával, de az anyai szeretet féltő gondossággal szólni fog a többi anyához, hogy védjék, óvják legdrágább kincsüket, gyermeküket, a leglatomosabb ellenségtől: a tüdő betegségtől.

Tudományos, szép felépítésű előadásban ismertette a tüdőbaj kórokozóját, fertőző voltát, a fertőzés körülményeit. Rámutatott arra, hogy ma már nem Davosban, Kairóban, a Rivierán, de ott kell gyógyulást keresnie és találnia a betegnek, ahová életkörülményei helyezték. De erre ne csak az orvos, a hatóság törekedjék, hanem első-

szorban a beteg és hozzátartozói. Gyermeknél, a tanuló ifjúságnál a sorban a beteg és hozzátartozói. Gyermeknél, a tanuló-ifjúságnál a szülők, az iskola együttes féltő gondossága és óvatossága a legjobb biztosíték a bajok elkerülésére, illetve a jelentkező betegség kiküszöbölésére. Majd rátért az utóbbi járványok alkalmával leggyakrabban észlelhető fertőző betegségekre. S e téren az érdeklődés fokozására és a tanulságos előadás rögzítésére nagyon célravezető eszközt választott az előadó azzal, hogy a különböző kiütéses betegségeket és azok fázisait vetített képekben mutatta be. Hány anya ápolta már kanyaróban, vörhenyben szenvedő gyermekét, mégis alig tud elég megkülönböztetést tenni a különböző betegségek és a megkivánt ápolás módjai között! De aki itt együtt látta, egymás mellé helyezve a különböző betegségek jellegzetes tüneteit ábrázoló beteg tagokat, az nem felejtheti el egykönnyen s nagy hasznát veheti az életben olyankor, amikor a máskor csodákat teremtő anyai szeretet is rendszeresen számalmasan tanácstalanul áll szenvedő gyermeke betegágyánál . . .

Nagyon kívánatos volna, ha az ilyen tudományos és igazán közhasznú előadások minél lelkesebb felkarolásra és az érdemüket megillető érdeklődésre találjanak . . .

Bajai vitézek Jánoshalmán.

A vármegyei vitézi zászló javára nemrég Baján rendezett vitézi-bálat és műkedvelő előadást jan. 31-én, szombaton Jánoshalmán, a Dági-fele vendéglőben, megismétlik a lelkes bajai műkedvelők. Terv szerint a megye több községében megrendezik e műkedvelővel kapcsolatos vitézi bálát. Mindenütt nagy érdeklődéssel és szerzettel várják őket.

rendtartás szerint is megillető jogainkat.

— Te apjuk — szolt anyánk apánkhoz, kérdezd meg már este Sonkolyékat, hogy mit lebzselnek örökösen náluk a gyerekeink, mivel tartják őket, hogy ugy odaszótkak, miért nem kergetik haza őket.

Egy reggel mint rendszerint, apánk és Józsi bácsi együtt ballagtak befelé az öles, vastagfalú vármegyei székházba és még Józsi bácsi ugratta apámat, hogy:

— Hallom Laci, hogy ellopták a malacotokat.

— Hát mán te is tudod?

— Én hogyne tudnám . . . Hiszen az ujságban is benn volt már, nem olvastad? De jó volt, hogy küldtem egyet neked, mintha csak megsejtettem volna.

Aznap este Sonkolyéknál édesapánk éppen egy ultimót mondott be amikor nyílik az ajtó s azon besurran a bort hozó hajdu utánna a — Cigány.

— Nini! Hisz ez a mi konyhás malacunk volt, hogy került ez ide? Kérdi apám tágranyilt szemekkel.

Sonkoly bácsi azután elbeszélte apánknek, hogy új év reggelén korán beállítottunk mi hárman testvérek a Cigánnyal és sűrű könyhullások között arra kértük Józsi bácsit, hogy fogja pártját annak a szegény kis árvának. Azért árvaszéki ülnök,

hogy ne hagyja lesznri, adjon neki helyet, csak helyet kértünk a számára, szentfogadást téve, hogy a kosztjáról mi fogunk gondoskodni. Józsi bácsi nem hiába volt az árvák atyja, nem volt kőből a szíve, olyan jóízűt kacagott a remegő szepgő deputátián, meg az ijedten sivalkodó Cigányon, hogy még a szeme is könybe lábadt, azután megcirógatta a hármunk fejét s meg adta a halálra ítéltnek a menedék jogot, s a saját malacaiból átküldött egyet ajándéknak, s így beteljesedett ama bizonyos közmondás, ami a kecskét a káposztával hozza összefüggésbe.

Sonkoly Józsi bácsinak egy gyönyörű nagy Szent Bernáthegyi kutyája volt a Plutó. A Plutó kölykei roppant kapósak voltak. Mikor a Plutó ólja körül elkezdett a golya keringeni a kölykeket előre háromszorosan, négszeresen is tuljegyzték és alig várták, hogy elvigyék. Ez alkalommal is így történt. A gyönyörű talpu bundás jószágok alig voltak hat hetesek, már szétkapkodták őket. De Plutónak szegénynek ez nagy fájdalmat okozott, nemcsak szívbéli anyai fájdalmat, hanem a tejtől duzzadt emlői miatt is, de a különös véletlen a Cigány képében jött segítségre. A Cigány és a Plutó annyira összeszótkak, hogy egyszer csak azt vettük észre,

hogy Plutó annak rendje módja szerint szoptatja a Cigányt. Elvégre tej, tej, s így Plutó is jól járt, meg a Cigány is. Amikor mi ezt megláttuk, akkor volt még csak nagy az öröm, de már akkor a nevetést alig tudtuk otthon titkolni.

Az egész utca csodájára járt a malacot szoptató kutyának, verset is faragtak rá, amelynek az utolsó sorára ma is emlékszem, így végződött, hogy:

„Csodák csodájára a malac ugat...”

Legfőbb ideje volt tehát, hogy Cigány önmaga leplezze le a rejtek helyét, amikor tarokkozás közben beállított a szobába, amikor más becsületes malac már alszik. Édesapám kissé hirtelen haragu, de áldott jó szívu ember volt, akit nem hagyott hidegen a mi vakmerő összeesküvésünk, mert tudta, hogy az apai szigorral való szembeszállás következményeinek a viselésére, csak bohó gyerekszívünk vitt rá.

A tarokkestét követő reggelen sorbaállított apánk mind a hármunkat s a pipaszárnak véstjósuló forgatásai között megkérdezte tőlünk, hogy hol a Cigány? A régi recepthez fordultunk, a konok hallgatáshoz.

— Hát jól van s félretette apánk a pipaszárat, ha nem mondjátok meg, hol a Cigány, akkor három napig nem szabad a kapun egyik-

teknek sem kilépni, még neked se — szolt nénémhez, aki már a második elemibe járt.

No, gondoltuk magunkban, ennek fele se tréfa, s miután jól kisirtuk magunkat, heállítottunk a pipatoriumba apánk elé, s egyezkedni próbáltunk. Azt ígértük, hogy megmondjuk, hogy hol a Cigány, ha nem fogják lesznri, de apánk már csak az apai tekintély megóvása végett is unbedingte Unterverfungot kívánt s mivel az erősebb hadviselő fél még is az apánk volt, hiába voltunk mi hárman egy ellen, hát bevallottuk, hogy a Cigány Józsi bácsiéknál van, köszöni a szíves érdeklődést, jól érzi magát — s Plutó szoptatja.

Erre azután apánk is elnevette magát s mi szerencsésen szárazon megszuktuk a malac csempészést. A Cigány örök kenyeret, helyesebben örök kukoricát kapott. Konyha körül nevelkedett fel, ha éhes volt, az anyánk szoknyáját rángatta és ügynézett fel rá okos fekete szemével. Azután mikor nagykoru lett kikerült a Józsi bácsi tanyájára, ahol fajtája szaporításának szentelte, disznóban igen hosszúnak mondható életét, de azóta is minden új évkor ha kismalacot látok, eszembe jut a Cigány, hogy mennyit kellett érte cigánykodni.

Tél az erdőn

Puha, fehér hótakaró
Lepul az erdő alatt,
Érintetlen szűz palásja
Mindent, mindent betakart.
Újra gondlól, gondolattal
Elhagyott utak mentén,
Mint éjféli alvajáró,
Céltalanul járak én . . .

Sem pinyóke, sem rigófűtly
Nem hajtja a leget,
Odvos fahon harkály kopog
Egyhangú ütemeket.
Fakérgenek rései közt
Kutat éhes cinkó had,
Gyanútlan ha talákozunk,
Riadozva fut a vad.

Minden csendes, szél sem rúzza
A fák havas ágait,
Ki tudná most megtelteni
A nagy erdő álmaival?
Fehér hótakaró alatt
Az ő s erdő leveleit vár,
Jaj, mi lesz itt, ha ró köszönt
Lengy leveleszi napugár?

Cserjén, bokron, faágon
Sok millió rügy fakad,
És a csóktól, nap csókjától
Illatozva mind dagad,
A televény vén földből is
Sok millió csira kel,
És a csóktól, nap csókjától
Minden újul, minden él . . .

Bohó álom, mibor szemem
Vakítja a szűz hó,
Mikor lábam sulya alatt
Süpped a hótakaró.
Fák lombjain elszűrődve
Hallik már egy érces hang,
Újra gondlól, gondolattal
Hív hazra az eszterang . . .

Krikovszky Vince

Vasárnapi levél

Megkérdezett a napokban a Zrinyi Péter bácsi, hogy igaz-e, hogy forog a Föld?

Mondtam neki, hogy igaz. Azonban nekem sem hitte el, mint ahogy addig sem hitte el másoknak sem, pedig sokat megkérdezett már eziránt.

De a juhásznak, annak hisz. Azt mondja, hogy Luca naptól karácsonyig minden napot megvigyázott a juhász. Ez éppen 12 nap. Amilyen az időjárás ezeken a napokon, olyan lesz az ujesztendő 12 hónapja is.

Ez aztán beszéd. E kell a magyarnak. Hogy tudja előre milyen idő lesz.

— Hát milyen időt várjunk Péter Bátyám ezután?

— Hideget, meg havat. Sok havat kapunk még. Lesz még szükség a szánkókra. De köll is a hó a vetésnek is, meg a gyermekeknek is egyaránt.

— Ugyan miért kellene a gyermekeknek is? Kérdeztem az öreget. Hiszen rongyosak szegénykéik, a cipőjük sem valami jó. Némelyiknek az ujja is kikandikál helyenként. Csizma kellene a hónap, pedig az már nálunk falun is ritka. Nem kellene a szegénynek a hó.

— Ha köll, ha nem köll, mégis esz. Mert a juhász az tudja. Már pedig, ha lesz akkor örül annak a gyerek, ha jó a cipő, ha nem jó. De még talán a nagyok is örülnek. Igaz is, láttam én Baján is, hogy benn voltam amint huzogatták a gyerekeket kisszánkókon. Pedig urak huzták. Megbűcsültek azok a

gyereket. Egy urat megösmertem, mert hivatalos ember. Oszk meg kényeskedett is a szánkó előtt, mert a fia rászólt, hogy büszkébben lépjen. De nem kell Bajára menni. Itt is látni, hogy minden valamire való gyerek szánkázik. Ott sűrűnek forognak nap-nap után a kalvária hegyen meg a templom dombján.

A Tükrös Antal komám is az elmúlt héten megbűntette a Pista fiát, mert hideg vizet ivott. Ráparancsolt, hogy ki ne menjen szánkázni.

Igaz, hogy rögtön meg is bánta, mert roppantul szereti a gyereket, s örül, ha piros arccskával kerül haza. De mindegy. Kimondta az ítéletet, hát állni is kellett. Kiment azért az udvarra s nagy pufogással hasogatta a tüzevaló fát.

Bent meg a Pista gyerek bőgött, pedig almával is kínálták. Az édesanyja, meg az öreganyja. Mert az is ott volt. Mikor aztán nem hallgatott el a kis lurkó, az öregmama is szépen elkezdett ridogálni az unokájával egygütt.

— Micsoda szivtelen ember ez a te apád. Nem engedni szegény gyereket szánkázni.

Ezt már aztán az édesanyja sem nézhette tovább. Kiment az ura után s rászólt:

— Hajja ke! Ne kinozza má tovább azt a gyermeket, mert az egyetlen tulajdon édesanyám is vele ril, hanem engedje ki!

— Az én Antal komám pedig úgy tett, mintka borzasztóan haragudna, hogy ime beleavatkoznak az ő nevelésébe, s nagy mérgesen szólt:

— Hát ha má anyád is ril, akkor csak engedd ki azt a kölköt. Lehet is az embőr miattatok szigoró?!

— Mikor pedig a menyecske be-szaladt a hirrel, az én komám elmosolyogta magát s így dörmögött: — En is így akartam. Most a tekintély is megmaradt.

— Két perc múlva pedig már ott leste ő is a kerítés mögöl a gyereket, hogy milyen jókedvvel futkározik a pajtasokkal, s hol lovacska, hol meg gazda lesz belőle. —Szem.—

Utam

Szegény megint csak arra vitt,
Amerre mennem nem szabad . . .
Neked e hely: ne mondd, ne . . . csill . . .
Nekem: letartott balga hit . . .
Másnak csupán egy hársfa, pad . . .

Fehér riasztó, tel zavart
Feléd, ki régen nem vagy ott
Mesét, virágot, dalt akart,
De szerle mindent hó takart —
s az álom is csak oltfagyott . . .

S most állak újra egyedül,
Hitemhez üsölt vak bohó . . .
A szél kacagva hegedül
S az érva hársfa, pad felül
Arcomba vág a szűz hó . . .

Zombó Béla Géza

1000-ik előadás az Országos Művészszínházban

Ma szombaton este tartja az Országos Művészszínház 1000-ik előadását. Szentiványi Béla, a nagyszerű gárda igazgatója büszkén tekint előadásainak sorozatára. Az a műsor, melyet adott bizonyítja hogy hivatásának magaslatán áll. Ez alkalomra színre kerül a „Kréta” a művészgárda legjobbjával. Vasárnap d. u. „Terike”, este nagy kacagató est.

HIREK

— **Frontharcosok miséje.** Lapunk hasábjain már ismertettük a bajai Frontharcosok vasárnapi ünnepeit. A Frontharcosok részére vasárnap d. e. 9 órakor a temetői Rókus templomban Máhi Ervin hit-tanár, v. tartalékos hadnagy szent-miséjét mond Szentmise után a Hősök sírjánál kegyeleti megemlékezés a hősi halott bajtársokról. Beszédet mond Stich Nándor tanítóképzőintézet tanár.

— **A Mansz f. hó 6-iki és 15-iki előadásán felülfizettek a következők:** Dr. Fehérvary D., dr. Róna D., N. N. 10—10 P., Szabó Sámuel 6 P., Kréneisz G. 3.50 P., Birinyi J., Posta Á. 3—3 P., Mikó Sándorné, Diamant I., Hors I., dr. Grauaug A., Halász K., dr. Ábrahám F., 2—2 P., Tomcsányi A., Kemény G. 1.50—1.50 P., Martin V., N. N. 1—1 P., N. N., N. N. 50—50 fillér. Ezen kívül a népkönyha javára adományozott Ertl József földbirtokos 50 P. A nemes-szívű adakozóknak ezúton mond köszönetet az elnökség.

— **A Magyar Nők Szent Korona Szövetsége Bácsalmáson kézimunka kiállítást rendez.** A Magyar Nők Szent Korona Szövetsége csütörtökön délután ülést tartott. A választmány tárgya az ez évi közgyűlés előkészítése. A közgyűlést megfelelő ünnepi keretek között az idén is, miként az elmúlt esztendőben, április hónapban és pedig 12-én fogják megtartani a központi küldöttség közreműködésével. Dr. Donhoff Szilárdné elnök megemlékezett a Magyar Nők Szent Korona Szövetségének Bácsalmáson rendezett háromhetes géphímző tanfolyamáról. A tanfolyam január végéig tart. Az érdeklődés igen szép, a résztvevő bácsalmási hölgyközönség nagy ambícióval látogatja a tanfolyamot. Február 1-re az elkészített kézimunkákból kiállítást rendeznek. A kiállításon a Központ is képviselteti magát, ugyszintén a bajai szervezete is nagyobb számmal akar megjelenni.

— **Az 560. sz. IV. Károly király cserkészcsapat farsangi szinelőadása.** Jövő vasárnap, február 1 én d. u. fél 4 órakor az 560-as cserkészcsapat szinelőadást tartanak. Aki a mai szomorú, gondterhes világban nemesen és jókedvűen akar másfél órát eltölteni az nézze meg a cserkészek szinelőadását. Előadásra kerülnek: 1. A küvé meredt Kátsa. 2. Béni Jóska Budapesten. 3. Az elvárásolt hegedű. A legjobb ügyet támogatja, aki részt vesz a cserkészek szinelőadásán, mert a bevételt a szegény tanonccserkészek nyári táborozására fordítjuk. A belépőjegy igen olcsó, 50 fillér.

— **Iskolanővérek áldozatkész-sége.** Az áldozatos építőmunka újabb szép példáját adta a jánoshalmi zárda. Kis kápolnáját újrafestette Kernya szobafestővel. Az egyszerű, komolytónusu kehely-ostya motívumos falakra melegen sugárzik márványfehérségével az új Oberbauer asztaltartár. A két zömök oszlopra épült, szolid aranyozású, szárnyas kehelyszekrény felett megkapó hatalmas Jézus-szive szobor hint békét az ujköntösű padsorok felé. Ha innen tekintünk a 7 nővére készült s most 22 főt egybe: ufoló lakosztályra esik, tárgyilagosan csak

azt állapíthatjuk meg, hogy a nővéreknek nemcsak lelki, de testi menedéke is hovatovább ez a kápolna lesz. Reméljük, hogy az illetékesek is részt kérnek ez áldatlan állapot fokozatos megszüntetéséből, minthogy ideiglenes megoldás felé már tettek is jóakaratu lépéseket.

— **Nagyon impozánsnak ígérkezik a bajai Frontharcos Szövetség ünnepo.** Baja város Frontharcos Szövetsége vasárnap, 25-én este 8 órakor a Központban műsoros táncestélyt rendez. Az estély műsora: S Szarvas Ilonka szaval. A második szám „Pennák” vitéz Kemény Simon egyfelvonásos színműve Szereplői: Szeremley Lőrinc, Grünfelder Mancsi, Halmos Ica, Barta Lili, v. Kemény Zoltán, Komlósi Tibor. Harmadik szám Zenehumoristák Kurta—Rábl. A műsor kiemelkedő száma dr. Gondán Felician nagyszerű szavalókorusa a „Frontharcos.” Személyek: I. és II. karvezető: Szeremley Lőrinc, Marton István, Magyar Génius: Bizony József, hadnagy: Nesztinger Gyula, édesanya: Grünfelder Mancsi, Magyar dalok éneklő Komlósi Tibor, Magyar tánc: bemutatja Halmos Ica, Ágyucsőre előadja: Bosnyak Gyula, Szabados Teri. „Csillag” Egyfelvonásos színmű, szereplői: Király István, Szabados Teri, R. Szarvas Ilonka, Rábl Béla, Pálcács József. Előkép, majd Marton István szavalata. Az estélyre a helyárok is igen olcsók. Ötszemélyes páholy jegy 6 P, Földszinti ülőhely 1 P ért és 8 fillérért válthatók. Zartszék 6 fillér, karzati ülőhely 60 fillér, földszinti állóhely 20 fillér.

— **Tiszujtítás a jánoshalmi Nemzeti Kaszinóban.** A napokban tartotta évi közgyűlést a régi és új együttműködésű egyesület, melyen Ökrös elnök tartott nívós beszámolót a múlt évi működéséről. Kiemelte a Sz. Imre ünnepséget, valamint az építésvitét építkezést. A közgyűlés évi újjól megválasztotta a régi tisztséget, egyben köszönetet szavazott Ökrös Illésnek, ki életnagyságu olajmásolat Horthy-képet, valamint pince-felszerelési tárgyakat, Sillve Gézané urhölgynek, ki két Szent Imre képet adományozott s Sillve Gézának, ki a termék újrafestésének volt lelkes mozgatója.

— **Körvdaszat.** Az Érsekcsanádi Vadásztársaság tolyó hó 15 én és 22-én jól sikerült körvdaszatot tartott, 25 puskással és 100—140 hajtóval. Terítékre került az első napon 451 drb., a második napon 475 drb. nyul és 2 róka.

— **Áramszünet.** A közüzemek igazgatóságától nyert értesülésünk szerint tolyó hó 25-én, vasárnap reggel 9 órától déli 12 óráig különböző fenntartási munkálatok elvégzésé céljából áramszünet lesz.

— **Nedve a bátmonostori uton.** Pontosan egy héttel ezelőt történt, hogy két bátmonostori ember este 8 óra tájban szánon ment hazafelé. Fele uton lehettek, amikor valaki rájuk kiáltott, hogy álljanak meg, s ugyanakkor egy medve is két labara állt s feléjük indult. De nem vették el a lélekjelenlétüket. Az egyik hősiessen rákiáltott a kocsisra — Hajts jobban! Mire otthagyták a medvét. Később aztán kiderült, hogy vándor komédiások jöttek Bátmonostorra, s egyik tagjuk a medvét vezette A medve azonban fáradt volt, s huzatta magát. Azért a gazdája azt akarta kérni, hogy vegyék fel a szánkóra, meglesz az bekességben velők, mert igen jámbor állat. Dehát ki ül a medvével egy szánon?

Körvadászat Óbecsén. Az elmúlt héten az óbecsei határban a szokásos körvadászatot tartották, amelyen a vadászok 1500 nyulat lőttek.

A negyedik országos mezőgazdasági kiállítás előkészületei. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által minden év tavaszán Budapesten rendezni szokott tenyészállatkiállítások sorában 1931 március 20—25. napján immár a negyedik tenyészállatkiállítás és vásár megtartására kerül a sor, amelyet az egyesület ismét országos mezőgazdasági kiállítás és vásár keretében rendez. A kiállítás rendezőbizottsága még szeptember hónapban megkezdte a kiállítás előkészítésének és szervezésének munkáját, mert ehhez a kiállítás széles keretei és sokoldalúsága mellett hosszú időre van szükség. A rendezőbizottság a figyelembe jövő államokban a kiállítás látogatói részére utazási kedvezményeket szerzett, valamint a vizum nélküli beutazásnak és a vizum utólagos kedvezményes megszerzésének engedélyezését is sikerült biztosítani. A magyar vasutak ez alkalommal is megadják szokásos félúti utazás kedvezményét. A nehéz gazdasági viszonyok ellenére biztos kilátás van a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás teljes sikerére és a már elért keretek fenntartására. A jelenlegi helyzetben a rendezőség nem is tervezi a keretek nagyobb szabású kibővítését, hanem a fő súlyt az eddig már felöltött kiállítási csoportoknak minél gazdagabb és értéke- sebb tartalommal és anyaggal való megtöltésére, az oktató és propagatív hatás elmélyítésére veti, hogy a kiállítást látogató nagy gazdatömegek minél több hasznos utmutatást szerezhessenek, különösen a termelés minőségi javítására és az eredmények

okozására. A március hó 20—25. napján rendezendő jubiláris, negyedik országos mezőgazdasági kiállítás gerince ismét a tenyészállatkiállítás lesz, amelyben ismét a legjelesebb tenyésztők fognak szerepelni gondosan kiválogatott kollektívokkal. A vidéken tartott törzskönyvelési bírálatok során a rendezőség tagjainak alkalma volt több tenyészben megtekinteni a kiállításra tartogatott és előkészített állatokat, amelyek fajtáiknak valóban értékes képviselői lesznek. A szarvasmarhák, sertések, juhok és baromfiak csoportjain kívül a lókiállítás kiegészítéseképpen a rendezőbizottság gondoskodik különböző érdekes lovasmutatványok és szép fogatok bemutatásáról is, amit ki fog egészíteni a díjazott állatok elővezetése. Hasonlóképpen értékes anyag bemutatására van kilátás a többi kiállítási csoportokban is, így különösen nemesebb vetőmagvakból, különféle terményekből, tejtermékekből, élelmiszerekből, háziipari cikkekben stb. A szőlő- és borkészítési kiállítás, a halászati kiállítások és az erdészeti kiállítás külön pavillonokban fognak szerepelni. Az állami mezőgazdasági kísérletügyi és szakoktatási intézetek ismét bemutatják értékes, oktató gyűjteményeiket. A mezőgazdasági gép- és eszközkiállítás keretei a jelek szerint még az eddigi hatalmas területet is meg fogják haladni. A rendezőbizottság az ismert címekre szétküldte már a bejelentési lapokat a tenyészállatok bejelentési határideje január hó 15-e, hogy a nagyszámú anyag elhelyezéséről és beosztásáról idejében gondoskodni lehessen. A többi kiállítási csoportban február 1-ig fogadják el a bejelentéseket a rendezőség (Budapest, IX., Köztelek-utca 8) amely bármely kérdésben készséggel ad felvilágosítást és kívánatra megküldi a bejelentő lapokat.

— Szabad hálal az akciószövetekkel. A kereskedelemügyi miniszter a mezőgazdasági lakosság olcsóbb ruhaszövettel való zavartalan ellátásának érdekében azt a korábbi rendeletét, amely a férfi és fiúruhászövettel való hálal-kereskedést tiltotta, visszavonásig oda-módosította, hogy az illetékes hatóságok a hálalási engedélyt kizárólag az alább megjelölt, belföldön gyártott, márkázott szövetekre az érvényben levő hálalási szabályok és a fennálló törvényes gyakorlat korlátai között kiadhatják. Az ilyen engedélyek megadása alkalmával kikötendő azonban és ez a kikötés az illető hálalási könyvébe is bejegyzendő, hogy az abban hálalásra jogosított ezeket a szöveteket csak a rendeletben megjelölt eladási árért áruithatja s a vevőtől ezen az áron felül csupán a kétszázalékos forgalmi adót követelheti. Az a hálal, aki e kikötés ellen vét, illetőleg az akciószövetekkel való hálalás ürtügye alatt más férfi és fiúruhászöveteket is magával hord és azokat eladásra kínálja, vagy a vevőtől az akciószövetekért a megszabott eladási árnál magasabb árt követel — amennyiben az eredménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és kétszáz pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A belföldön gyártott akciószövetek öt fajtában, egy-egy fajtában azonos minőségben, de különböző színekben kerülnek forgalomba, eladási áruk pedig a fogvasztók részére mértékben: 1. pamut 9 P. —, 2. kecseszövet 8 P., 3. lóden 7.40, 4. strux 2.50 és 5. z. ug 1.75 pengő, a fenti árakhoz két százalékos forgalmi adó számítható fel. A szövetek beszerzése tekintetében felvilágosítást nyújt a Magyar Textilgyárosok Országos Egyesülete, Budapest, Gróf Vigyázó Ferenc utca 2.

Laptulajdonos Uj Elet nyomda r. t.
Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető
DR. MAMUSICH JÓZSEF.

URANIA

1931. Január hó
24-én, szombaton
délután 6 és este fél 9.

25-én, vasárnap
délután, fél 4, 6. és fél 9.

mutatjuk be a filmek filmjét, a legszebb, legnagyobb sportfilmet,

A FEHÉR HEGYEK FIA

Hangos filmregény 12 telv.

Más film, mint a többi!

Először fordult elő egy berlini filmpremieren, hogy a főszereplőt, midőn a film után a vászon előtt megjelent, ujjongás közben hozták le a színpadról, kézre adva, a vállukon vitték a színházon keresztül. Ezt érte meg a daliás, híres sportember és ski bajnok: **LUIS TRENKER** Uj filmjében vele együtt játszik egy tündé kedves leány, akít egész előadás alatt meg szeretne csókolni az ember, egy igaz párisi szalondáma:

RENATE MÜLLER

Velük együtt játszik a legnevesebb három német skibajnok, akik akrobatikus ski-ugrásokkal, ski futással és egy bámulatos ski-jöringgel mutatják meg, mi az igazi sportszellem és sporterő. Velük együtt játszanak a hegyek, a csillogó csucok, a felhők, a gleccserek és a hómezők, röviden

a csodálatos természet

és közben játszik a jazz, parkett, Páris, humor hangulat és dr. G. BECCE finom zenekísérete. Mindez együtt a német — hangos és beszélőfilm —

A FEHÉR HEGYEK FIA

Ez a film, amelyet a nagyvárosi ember háza és zakatoló gépei között kétszer-háromszor megnéz

Kitűnő burleszk és hirdőkiegészítés.

MAVART

Érvényes 1931. január hó 24-től

Menetrend Jánoshalma-Baja között

A járat száma			km.	ÁLLOMÁSOK	A járat száma			
1	3	5			2	4	6	
—	23.15	—	—	i. Budapest keleti pályaudvar	é.	—	20.22	22 10
—	—	—	—	i. Szeged	é.	—	21.26	21 37
	5.35	—	—	ind. Jánoshalma vasutállomás	érk.			16 10
	5.40	—	2	Jánoshalma község	↑			16 04
	6.02	—	11	Borota utelágazás	↑			15 43
	6 07	—	(2)	érk. Borota község	ind.			15 40
	6 10	—	—	ind. Borota utelágazás	érk.			15.37
	6.15	—	11	Borota utelágazás	—			15.32
	6.30	—	17	Komlós kert	—			15.18
	6.37	—	(3)	érk. Réim község	ind.			15.10
	6.40	—	—	ind. Komlós kert	érk.			15 07
	6 47	—	17	Felsőszentiván felső megállóhely	—			14 59
	6.54	—	20	Felsőszentiván alsó megállóhely	—			14 51
6.50	6.58	13.10	21	Csávoly nagyvendéglő	6.48	13 03		14 48
6.58	7.05	13 18	24	Szász tanya feltételes megállóhely	6.40	12.55		14 40
7.13	7.20	13.33	30	Baja vasutállomás	6.25	12.40		14.25
7.35	7.42	13.55	38	„ járásbírószág feltételes megállók.	6.03	12.18		14.06
7.36	7.43	13.56	—	„ központi szálló	6.02	12 17		14 03
7.37	7.44	13.57	—	„ Mavart iroda	6.01	12 16		14 02
7.38	7.45	13.58	40	érk. Baja Nemzeti szálló	6.00	12.15		14.01
					ind.			14.00
	8.26	—	—	é. Bátaszék	i.			12.57
	11.50	—	—	é. Pécs	i.			9 32

Vasárnap csak a 3. és 6. sz. járat közlekedik — Az 5. és 6. sz. járatok hétfőn és pénteken rendszeresen, a többi napokon csak megfelelő számú jelentkező esetén közlekednek.
Megjegyzés: Ezen menetrend életbelépésével az 1930. évi. október hó 30-tól érvényben volt menetrend hatályát veszti.
AZ IGAZGATÓSÁG.

Bármily gyártmányu készüléket

a BRUSZT-féle RÁDIÓHÁZBAN

szerezhet be legelőnyösebben.

(Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

Szent István-tér 4. Telefon : 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Apró hirdetések.

1 szoba konyhás lakást villanyvilágítással és összes mellékhelyiségekkel keresek. Cim a kiadóban.

Kiadó vendéglő. Budapesti ut 60. szám alatt levő vendéglő teljes felszereléssel kiadó és azonnal átvehető. Érdeklődni lehet ugyanott.

Pusztára vagy plébániára ajánlkozik egy 30 éves mindenek szakácsné, ki jól tud főzni, a baromfi tenyésztést és a kerti munkákat vállalja, mert tanulta. Febr. 1-re állást keres. Cim a kiadóban.

Egy négyszobából, valamint egy három szobából álló lakás összes mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

január hó 28-án nyílik meg
HAMMERLI JÁNOS
kesztyű üzlete

Baján, Szentháromság-tér 11. szám alatt. A legjutányosabb áron ajánlja kitűnő minőségű mindefajta bőrkesztyűt. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Régi előkelő biztosító intézet bajai fiókja részére a
biztosítási szakmában
jártas urat titkárként alkalmazna. Csakis írásbeli ajánlatok referenciák megjelölésével a Bajai Ujság kiadóhivatalába adandók be.

Bajai tej és vajüzem.

(ROSENFELD)

(Takarékpénztár-utca 1.)

Telefon : 84. (udvar) Telefon : 84.

Ajánlja legjobb minőségű palackozott

teljes tejét és friss tejtermékeit.

Házhoz szállítva. Legolcsóbb napi árban. Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítok.

Tessék egy próbát tenni!

ÉRTESÍTÉS!

Értesitem a mélyen tisztelt üzletfeleimet és jóismerőseimet, hogy a Löwenstein-féle ruhaüzletben levő

kalapszalonomat

ideiglenesen Jókai Mór-utca 4. szám alá helyeztem át. - További szíves pártfogást kér:

„Madame Kalapszalom”
G. Engelmann Mária

Elavult régi Rádióját

becseréljük

modern PHILIPS rádióra.

Rádió készülékek kedvező

részletfizetésre.

KÓKAY TESTVÉREK

rádió szaküzletében Baja.
(városháza alatt.)

Hólapátok

nyírfaseprők

gyermekszánkók

UTRY-nál.

Telefon : 280. Erzsébet kir.-utca 38

Éjjeli

szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva
jan. 19-től jan. 26-ig

Lovasy Üdön
dr. Geiringer János
gyógyszertára.

LAKY

25

Telefonszám : 375.

bérautója
megrendelhető,
helyben és vidékre

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részletfizetésre.

A modern és divatos himzötanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

Raktáron lévő sezlerek, matracok s mindenféle kárpitos butoraim

rendkívül olcsón árusítom,

szóvettel bevont sezlerek már 80 pengőtől.

SCHAFFLER MÁTYÁS

kárpitosnál, Gróf Zichy Bódog tér 1. (Hitel Bank alatt.)

Javítások és alakítások.

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét
olcsón, úgy forduljon
UTRY-hoz.

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon : 280.

Legolcsóbb papirbevásárlási forrás
Baján az Uj Elet r.-t. papirüzlete